

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/40/2018
Identifikačné číslo spisu: 6714203773
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górász
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6714203773.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ K. B., bývajúcej v Y., 2/ N. B., bývajúceho v Y., oboch zastúpených Mgr. Iankom Troiakom, advokátom so sídlom vo Zvolene, Dukelských hrdinov 34, proti žalovanej Z. I., bývajúcej v O., zastúpenej JUDr. Jaroslavom Víglašským, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Mlynská 54, o určenie, že finančné prostriedky v sume 16 719,11 eur patria do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 14 C 38/2014, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. mája 2017 sp. zn. 17 Co 53/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcom 1/ a 2/ v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. mája 2015 č. k. 14 C 38/2014-230 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej len „žalobcovia“) domáhali voči žalovanej určenia, že finančné prostriedky v sume 16 719,11 eur patria do dedičstva po poručiťovi D. B., narodenom A., naposledy bytom O., ktorý zomrel A. a zaviazal žalobcov spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanej trovy konania v sume 3 099,90 eur na účet právneho zástupcu žalovanej do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba žalobcov nie je dôvodná, nakoľko v konaní nebolo zistené, že by žalovaná finančné prostriedky z vkladnej knižky otca (poručiťeľa) vybrala bez jeho súhlasu s cieľom obohatiť sa bez jeho vedomia a na jeho úkor bez právneho dôvodu.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov rozsudkom z 24. mája 2017 sp. zn. 17 Co 53/2016 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v rozsahu 100 %. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie aj nad rámec potrebný pre zistenie skutkového stavu relevantného pre rozhodnutie vo veci, vykonané dôkazy správne vyhodnotil a vyvodil z nich správne skutkové zistenia. Zistený skutkový stav podriadil pod správne zákonné ustanovenia a vec správne právne posúdil podľa § 451 Občianskeho zákonníka ako bezdôvodné

obohatenie, pretože v prípade, ak by sa preukázal výber finančných prostriedkov z vkladnej knižky poručiteľa bez jeho vedomia, žalovaná by sa na jeho úkor bezdôvodne obohatila. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcovia nepreukázali svoje tvrdenia, že žalovaná sa obohatila na úkor ich právneho predchodcu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie tvrdiac, že súd im nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa názoru žalobcov odvolací súd napriek ich rozsiahle odôvodnenému odvolaniu voči rozsudku súdu prvej inštancie vec neprejednal riadne a dostatočne, celou vecou sa zaoberal len povrchno a vo svojom rozsudku uviedol len neucelené skutočnosti, ktoré sú vytrhnuté z kontextu tak, aby to nasvedčovalo správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Žalobcovia namietali, že odvolací súd sa nevysporiadal s rozpornými skutočnosťami, na ktoré žalobcovia podrobne poukázali. Žalobcovia uviedli, že odvolací súd im odňal možnosť konať pred súdom a porušil ich právo na spravodlivé konanie najmä tým, že sa ich odvolaním zaoberal nedostatočne a neúplne a bez riadneho a úplného preskúmania veci rozhodol o podanom odvolaní tak, že jednoznačne došlo k porušeniu čl. 6 (1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky. Žalobcovia súčasne poukázali na skutočnosť, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádzalo z neúplného alebo nesprávne zisteného skutkového stavu veci z dôvodu, že súd pri konaní pochybil tým, že náležite nezistil skutočný stav veci. Na základe uvedeného žalobcovia navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a súčasne priznal žalobcom náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu. Žalobcovia tiež navrhli, aby dovolací súd podľa § 444 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) odložil vykonateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalobcov odmietol, resp. zamietol a priznal žalovanej právo na náhradu trov konania vo výške 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) potom, čo nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie (v spojení s dovolaním napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu) v zmysle § 444 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 C.s.p.

7. V zmysle § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. V zmysle § 421 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom

spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

10. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

11. V civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

12. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana sporu zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.). Dovoláním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 C.s.p.) žalobcovia napádajú rozsudok odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie, teda rozhodnutie vo veci samej.

13. Vzhľadom na uvedené toto dovolanie žalobcov posúdil dovolací súd podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že dovolací dôvod, ktorý žalobcovia uplatnili, treba posúdiť podľa § 420 písm. f/ C.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ C.s.p., sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

15. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

16. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednanie veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marenie možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj judikát R 129/1999 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

17. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednanie veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej

je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

18. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

19. V súvislosti s námietkou žalobcov o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

20. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky p o d R 2/2016, považuje dovolací súd z a plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

21. V prejednávanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, preto sa v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozhodnutia podľa § 387 ods. 1 C.s.p. v súlade s § 387 ods. 2 C.s.p. obmedzil iba na skonštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a doplnenie ďalších dôvodov na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ako odpovede na odvolacie námietky žalobcov. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zodpovedal všetky zásadné otázky, resp. sa vysporiadal so zásadnými námietkami žalobcov. Odvolací súd zdôraznil, že základné právo na súdnu ochranu ako aj právo na spravodlivé prejednanie veci nevyžaduje, aby odôvodnenie súdneho rozhodnutia nevyhnutne muselo odpovedať na všetky otázky a zachádzať do všetkých detailov sporu. Postačuje zdôvodnenie rozhodnutia vo vzťahu k tým otázkam, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že odvolatelia v rámci odvolania, ale aj v rámci konania pred súdom prvej inštancie kladli hypotetické otázky, na ktoré si nevedeli zodpovedať ako nespokojné strany sporu, avšak dôkazy preukazujúce ich tvrdenia v rámci konania nedoložili. Dovolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. Z rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé úvahy odvolacieho súdu, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o tom, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov.

22. Pokiaľ žalobcovia namietajú, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádzalo z neúplného alebo nesprávne zisteného skutkového stavu veci, najvyšší súd v tejto súvislosti uvádza, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých

navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

23. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalobcov ako procesne neprípustné odmietol (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.